

KOOSKÕLASTUSTABEL

Kooskõlastaja/arvamuse andja	Märkus	Märkusega arvestamine või mittearvestamine ning selle põhjendus ja selgitus
Rahandusministeerium	1. Eelnõu § 1 punktiga 1 täiendatavas õppetoetuste ja õppelaenu seaduse (edaspidi <i>ÕÕS</i>) § 5 lõikes 8 ¹ peaks vajaduspõhine õppetoetus olema ainsuses. Lisaks märgime eelnõule lisatud rakendusakti kavandi kohta, et selles on mitmeid sätteid, mis on juba seaduses reguleeritud ja mida seepärast ministri määruses kordama ei peaks.	Arvestatud
	2. Eelnõu § 1 punktiga 3 sätestatakse, et õppelaenu riigieelarvega kehtestatud maksimaalmäära ulatuses antakse üks kord õppeaastas. Selle sättega seoses märgime järgmist.	Arvestatud. Laenu on võimalik võtta korraga ühest pangast ja aastas kokku maksimaalmäära ulatuses.
	2.1. Esiteks, seletuskirja kohaselt sõnastatakse lõige selliselt, et laenu on võimalik taotleda õppeaastas korduvalt, sh erinevatest pankadest, kuid arvestama peab sellega, et kokku on võimalik aastas õppelaenu võtta üksnes maksimaalmäära ulatuses. Samas on võrreldes kehtiva sõnastusega asendatud ainult Vabariigi Valitsus riigieelarvega, st õppelaenu andmise kordi muudetud pole, sh muudetava sätte teises lauses, ja pakutud sõnastusest ei tulene, et laenu võiks taotleda	Arvestatud. Laenu on võimalik taotleda maksimaalmäära ulatuses ühest pangast ühel õppeaastal. Korduvalt on võimalik taotleda vaid juhul, kui maksimaalmääras pole kõike laenu välja võetud ning ainult sellest pangast, kus on leping avatud ning seda täiendades.

	<p>õppeaasta jooksul korduvalt. Kui mõte oli kehtestada, et laenuvõtjal võiks olla võimalus otsustada, kas ta soovib võtta laenu maksimaalses summas või vähem, teeme ettepaneku jätta välja sõnad „üks kord“.</p>	
	<p>2.2. Teiseks, nagu märkisime oma tagasisides väljatöötamiskavatsusele, leiame, et õppelaenu maksimaalmäära kehtestamise praegune kord võiks jääda muutmata. Õppelaenu maksimaalmäära kehtestamisel tekstiparagrahvina iga-aastases riigieelarves liigub otsustus riigikogu tasandile, mis ei ole otseselt vajalik. Samuti ei ole see kooskõlas riigieelarve seaduse § 26 lõikega 1 ja § 28 lõikega 2, mille kohaselt kajastatakse riigieelarves (riigieelarve seaduses) vahendid, mida riik eelarveaastal plaanib koguda, saada toetusena, vahendada ja kasutada. Mõõname, et sellega väheneks küll mõnevõrra valitsuse halduskoormus, kes ei peaks teemat eraldi arutama, kuid kui peaks tekkima vajadus summat kiireloomuliselt muuta, on mõistlik jätta otsustus siiski täitevvõimu tasandile. Vastasel juhul peaks õppelaenu maksimaalmäära hakkama arvestama ka 4-aastases riigi eelarvestrateegiatsükli. Vastavalt tuleb muuta ka eelnõuga muudetava ÕÕS § 20 lõike 2 sõnastust.</p>	<p>Soovime jääda oma seisukoha juurde ja viia maksimaalmäära kehtestamine riigieelarve seadusesse. Vabariigi Valitsuse iga-aastase korraldusega ei ole mõistlik siiski jätkata arvestades, et see tuleb planeerida eelarvetesse.</p>
	<p>3. Eelnõu § 1 punkti 5 kohaselt asendatakse ÕÕS § 16 lõike 6 kolmandas lauses sõna „kolm“ sõnadega „üks koma kaks“. Selle järgi on riigile kehtiva intressivahe määra arvestuse aluseks 6 kuu euribor + 1,2% aastas, mis on sama kui üliõpilasele kehtiv intressimäär. Kui kommertsintressimäär on kõrgem kui viis protsenti aastas, tasub laenusaja krediidasutusele riigi tagatud õppelaenult intresse viie protsendi ulatuses ning riik hüvitab</p>	<p>Intressi määr on viidud 1,5% peale ja kommertsintressimäär 4% peale.</p>

	<p>pankadele tudengi makstava maksimaalse intressi ja tegeliku kommertsintressi intressivahe kehtiva korra järgi tegelikust kõrgemas määras, mida ka seletuskirjas selgitatakse.</p> <p>Kuna riik garanteerib õppelaene 100% ning hüvitab pankadele seaduses sätestatud juhtudel põhisumma ja intressimaksed, on pankade jaoks tegemist riskivaba tootega. Laenu tagasimakseperioodi pikendamine suurendab pankade intressitulu, samas kui käenduse ja tagatise nõude kaotamine vähendab pankade halduskoormust ning õppelaenude väljastamisega seotud kulu.</p> <p>Tegime eelnõu väljatöötamiskavatsust kooskõlastades ettepaneku ja leiame endiselt, et eelnevat arvesse võttes on õiglane, et juhul, kui kommertsintressimäär on kõrgem kui viis protsenti aastas, hüvitab riik pankadele tegeliku intressivahe kommertsintressimäära ja õppijale kehtiva maksimaalse intressimäära vahel ehk kataks selle osa, mis pangal jääb õppijalt saamata.</p>	
	<p>4.Eksitav on seletuskirja samas punktis märgitu, et riigi poolt pankadele hüvitatava intressivahe katmise arvestuse alused jäävad võrdluses kehtiva süsteemiga samaks. Riigile kehtiva intressivahe määra arvestuse aluseks on kehtivas seaduses 6 kuu euribor + 3% aastas. Kui riigile jääb kehtima praegune intressivahe määra hüvitamise alus, siis maksab riik muudatuse jõustudes pankadele 1,8% tegelikust intressivahest rohkem. Sellises sõnastuses annab seletuskiri võimaluse eelnõu § 1 punkti 5 mitmeti tõlgendamiseks, millega ei saa nõustuda.</p>	<p>Muudame eelnõu ja sõnastame selliselt, et riik hüvitab tegelikul intressi vahe krediidasutustele.</p>
	<p>5. Eelnõu § 1 punktiga 12 täiendatakse ÕÕS § 18 lõiget 4 selliselt, et õppelaenu tagasimaksmise tähtaja arvestus peatub ning laenusaajal ei teki intressi tasumise kohustust lisaks ajateenistusele ka asendusteenistuses viibimise ajaks.</p>	<p>Arvestame ja jätame vastava muudatuse tegemata.</p>

	<p>Seletuskirjas on märgitud, et muudatuse eesmärk on võrdsustada asendusteenistuse valinud noorte õiguseid ajateenistuses olevate noortega. Juhime tähelepanu, et ajateenijad ja asendusteenistuses olevad noored ei ole sissetulekute mõttes siiski võrdses olukorras, kuna ajateenijatel sisuliselt sel perioodil sissetulek puudub, asendusteenistujad saavad aga asendusteenistuse perioodil töötasu miinimumi (igal kuul). Palume säte selles valguses üle vaadata.</p>	
	<p>6. Seletuskirja kohaselt on õppelaenusüsteemi muudatuste eesmärk kujundada õppelaen õpilaste ja üliõpilaste jaoks paindlikumaks ning atraktiivsemaks, et võimaldada võrdsemat ligipääsu haridusele kõigis ühiskonnagruppides ning vähendada üliõpilaste töökoormust õpingute ajal ning pakkuda õppelaenuga alternatiivset võimalust, mille abil osaliselt katta hariduse omandamisega kaasnevad lisakulud. Selleks suurenevad oluliselt riigi riskid õppelaenu summade suurendamise (intressikulude hüvitamine), eraisikust käendaja ja kinnisvaratagatise nõude kaotamise ning riigile üle tulevate võlgade näol.</p> <p>Teeme ettepaneku täiendada eelnõu mõju järelhindamise läbiviimise kohustusega, et hinnata konkreetse aja jooksul, kas soovitud mõju on saavutatud ja riigile kaasnevate kohustuste suurendamine põhjendatud.</p>	<p>Arvestame ja täiendame seletuskirja ning planeerime seaduse järelhindamise. Eelnõule on lisatud täiendav paragrahv, mis kohustab viima läbi järelhindamise mõjude analüüsiks.</p>
	<p>7. Seletuskirja punktis 7 on HTM üliõpilaste tasutava intressimäära ülempiiri langetamise ettepanekuna esitatud stsenaarium 4, eelnõu sõnastus lähtub stsenaariumist 5. Stsenaariumi 5 kohaselt jääb üliõpilase tasutava intressimäära ülempiir samale tasemele (5%), kommertsintressimäär langeb – varasema 6 kuu euribor + 3%</p>	<p>Muudame eelnõu ja seletuskirja ning langetame intressimäära 4% peale.</p>

	<p>asemel hakkaks kehtima 6 kuu euribor + 1,2%. Prognooside kohaselt peaks järgnevad kümme aastat 6 kuu euribor püsima alla 3%. Sellisel juhul eelnõuga kavandatud muudatus on riigile kasulik ning täiendavat intressivahe hüvitamise kulu kaasa ei too. Kulu tekib, kui 6 kuu euribor ületab 3,8%. Sellest tasemest on 6 kuu euribor olnud kõrgem perioodidel veebruar 2000 kuni september 2001, detsember 2006 kuni november 2008 ning juuni 2023 kuni mai 2024. Seletuskirjast ei selgu, miks HTMi ettepanek erineb eelnõus kasutatud stsenaariumist ning mis põhjustel ülejäänud stsenaariumid osutusid sobimatuks.</p>	
	<p>8. Riigile kaasnevad eelnõuga märkimisväärsed lisakulud (riigi otsesed kulud intressikulude hüvitamise näol, riigile üle tulevad tagatiseta laenud, laenuvõtjate arvu suurenemine, õppelaenude kustutamine suurema maksimaalmäära või pikema tagasimakse perioodi puhul) ja osaliselt on neid kirjeldatud seletuskirja punktis 7. Palun tuua seletuskirjas välja katteallikad, mille arvelt need kulud kaetakse.</p>	<p>Täiendame seletuskirja.</p>
<p>Eesti Pangaliit</p>	<p>1. ÕÕS § 15 lg. 5 muutmine 3) paragrahvi 15 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(5) Õppelaenu riigieelarvega kehtestatud maksimaalmäära ulatuses antakse üks kord õppeaastas. Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikutele, kelle õpingute kestus õppekava järgi on vähem kui üheksa kalendrikuud, antakse õppelaenu üks kord õppeaastas poole maksimaalmäära ulatuses.“; Seletuskiri: /.../ täpsustatakse seaduse sõnastust ning sõnastatakse lõige selliselt, et laenu on võimalik</p>	<p>Arvestatud. Muudame eelnõu sõnastust ning täiendame seletuskirja. Seaduse eesmärk on võimaldada ühel õppeaastal igal õppuril saada maksimaalmäära ulatuses laenu, mida on õigus saada ka ositi, kuid sama krediitdiasutuse raames.</p>

	<p>taotleda õppeaastas korduvalt, sh erinevatest pankadest, kuid arvestama peab sellega, et kokku on võimalik aastas õppelaenu võtta üksnes maksimaalmäära ulatuses. Seega on võimalik, et üliõpilane võtab osa õppelaenust välja nt sügisel ja teise poole kevadel.</p> <p>Pangaliidu seisukoht:</p> <p>Kuigi seletuskirjas on toodud, et ÕÕS-i § 15 lõiget 5 täiendatakse selliselt, et õppur saaks ühes õppeaastas taotleda laenu korduvalt, siis eelnõus vastav regulatsioon puudub. § 15 lõike 5 muudatus seisneb üksnes Vabariigi Valitsus asendamises riigieelarvega. Pankade arvates ei ole tänane praktika, kus krediitdiasutus väljastab õppurile ühes õppeaastas maksimaalmäära ulatuses õppelaenu ositi, otseselt vastuolus kehtiva seaduse mõttega. Meie arusaamisel on eesmärk olnud reguleerida, et ühes õppeaastas võib õppur laenu saada maksimaalmäära ulatuses üks kord, mitte mitmekordses maksimaalmääras. Samas toetame selguse huvides sõnastuse täpsustamist, mis puudutab õppelaenu ositi väljamaksmise võimalust, et säte oleks üheselt mõistetav kõikidele osapooltele. Seisukohad õppelaenu summade võtmise kohta ühe õppeaasta jooksul erinevatest pankadest on esitatud punktis 8.</p>	
	<p>2. ÕÕS § 16 lg. 3 p. 5 kehtetuks tunnistamine</p> <p>4) paragrahvi 16 lõike 3 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks:</p> <p><i>(3) Õppelaenu andmise korraldamise lepingu kohustuslikud tingimused on: /.../ 5) õppelaenu käenduslepingu tüüpvorm;</i></p> <p>Pangaliidu seisukoht:</p> <p>Rakendussätete järgi jäävad tagasimakse etapis lepingutele kehtima senised tingimused. Sealhulgas peaks jääma tagatisena kehtima käendused. Ehk õppelaenusajal võib</p>	<p>Mitte arvestatud. Käenduslepingud on sõlmitud enne seaduse jõustumist ning neid on võimalik muuta poolte kokkuleppel. Selleks ei ole vajalik aga uusi põhjasid kehtestada, sest koostöös pankadega on võimalik muuta käenduslepingut. Küll jääb kehtima kohustus üle anda olemasolevad käenduslepingud, kui rakendub riigitagatis.</p>

	<p>tekkida vajadus muuta käenduslepingut (nt vahetada käendajat) või näiteks pärimise korral käenduslepingut pärijatele ümber vormistada. Kas sellisel juhul saab tühistada koostöölepingu osana käenduslepingu vormi? Sel juhul puuduks krediidasutuse ja riigi vahel kokkulepe, millisel vormil krediidasutus käenduslepinguid sõlmib.</p>	
	<p>3. ÖÖS § 16 lg.5 ja lg. 6 muutmine 5) paragrahvi 16 lõike 5 esimeses lauses ja lõike 6 kolmandas lauses asendatakse sõna „kolm“ sõnadega „üks koma kaks“. Pangaliidu seisukoht Eelnõus väljapakutud intress (1,2% + 6 kuu Euribor) on suuremale osale krediidasutustele liiga madal ja sellisel hinnatasemel on õppelaenu väljastamine krediidasutustele kahjumlik tegevus, mis ei kata isegi tegevuskulusid. Tagatisega pikaajalistel toodetel (nt elamukinnisvaraga tagatud krediit) on kõrgem intress, kui eelnõus välja pakutu. Euribori langustrend jätkub ja selle kasvu ei ole lähitulevikus ette näha. Seega ei ole uutel pankadel sellistel tingimustel turule sisenemine atraktiivne, mis pärsib tervikuna konkurentsi õppelaenuturul. Kindlaksmääratud suuruses väga madal intressimäär ei elavda õppelaenuturgu ega pane pankasid õppuritele soodsaid tingimusi pakkuma, pigem kasvab õppelaenuturult lahkujate arv. Pangaliidu hinnangul tuleks kehtestada enamusele osapooltele vastuvõetav intressimäära ülempiir (näiteks 2% + 6 kuu euribor), mis paneks pankasid omavahel konkureerima ja tegema sellest madalamaid pakkumisi. Seletuskirjas toodud intressi alandamise põhjendus, et tagatise nõude kaotamine muudab pankade jaoks administreerimise lihtsamaks on ebakohane olukorras, kus tagasimakse etapis olevaid lepinguid ei võimaldata uutele tingimustele muuta, ehk kogu portfelli (sh tagasimakse</p>	<p>Intressimäär on toodud 1,5 peale. Antud muudatust on arutatud krediidasutustega ning eesmärk on siiski pakkuda võimalikult soodsat laenu õpilastele ja üliõpilastele.</p>

	<p>graafikuga laenusaaajaid) refinantseerida. See tähendab, et olemasoleva portfelliga pangad peavad tagatistega seotud lepinguid oma süsteemis endiselt edasi haldama ja protsesse toimivana hoidma. Veelgi enam, nad peavad looma vanade süsteemide kõrvale uue tehnilise valmiduse ja protsessid, võimaldamaks lepingute sõlmimist uutel jõustuvatel tingimustel. See tähendab aastakümnete jooksul paralleelsete süsteemide ülalpidamist. See paneb Eestis ajaloolise portfelliga pangad teiste õppelaenu pakkujatega võrreldes ebavõrdsesse olukorda. Oleme seisukohal, et kui teha muudatusi õppelaenu intressimäära loogikas, siis need tingimused võiksid rakenduda ka olemasolevatele klientidele. Vastasel juhul algaks ulatuslik õppelaenude uutel tingimustel refinantseerimine nii pangasiseselt kui pankadevaheliselt, mis suurendaks oluliselt halduskoormust ja protsesside keerukust.</p> <p>Seletuskirjas on märgitud, et riigi poolt pankadele hüvitatava intressivahe katmise arvestuse alused jäävad võrdluses kehtiva süsteemiga samaks. Kas mõistame õigesti, et kui kavandataivate muudatustega kehtestatakse seaduses uus maksimaalne kommertsintressimäär, näiteks 6 kuu euribor+ 1,2%, siis riigipoolse kompenseerimise süsteem ja loogika jäävad samaks ehk riik hüvitab krediidasutusele 5% intressimäära ületava kommertsintressimäära osa määraga 6 kuu euribor + 3%? Palume teemasse kaasata Rahandusministeeriumi ja Riigikassa esindajad, kuna otsus mõjutab riigile võetavaid rahalisi kohustusi.</p>	
	<p>4. ÕÕS § 17 lg. 2 muutmine</p> <p>9) paragrahvi 17 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:</p> <p>„(2) Krediidasutus keeldub õppelaenu andmisest, kui õpilane või üliõpilane ei vasta käesoleva seaduse §-s 15</p>	<p>Eelnõu teksti on muudetud ning lisatud on kohustus kontrollida, kas laenu taotlejal on aktiivne maksehäire maksehäirete registris. Pangal ei ole sellega seoses kohustust kontrollida isiku laenuvõimekust, kuid kontrollida tuleks, kas isik</p>

	<p>sätestatud nõuetele, ning võib keelduda õppelaenu andmisest, kui õpilane või üliõpilane on laenu või õppelaenuvõlglane.</p> <p>Seletuskiri: /.../ Antud muudatus on vajalik ka seetõttu, et edaspidi puudub nii pangal kui riigil õppelaenu täiendav tagatis või käendus, mistõttu on vaja eelnevalt veenduda, et laenuvõtja oleks siiski võimeline oma laenukoormat tasuma, omamata juba varasemaid võlgnevusi. Pangale on see võimalus, mitte kohustus, mistõttu on võimalik, et teatud mõõndustega lubavad krediitdiasutused siiski ka laenu võtta juhul, kui isikul on näiteks mingi väike võlgnevus seoses mõne teise laenuga, krediitkaart või varasem laenukohustus, mida tasutakse korrektselt.</p> <p>Pangaliidu seisukoht: Juhime tähelepanu, et võlaõigusseaduse § 4034 lõike 12 kohaselt ei ole õppelaenulepingu sõlmimisel krediidiandjal kohustust hinnata tarbija krediitvõimelisust, kuna tegemist on tarbijakrediitilepinguga, mis sõlmitakse piiratud hulga tarbijatega seadusjärgselt ja avalikes huvides ning tingimustel, mis on tarbijale soodsamad turul kehtivatest tingimustest. Vaatamata sellele on krediitdiasutustega sõlmitud koostöölepingus reguleeritud ka täna krediitdiasutuse õigus keelduda õppelaenu andmisest lisaks ÕÕSis reguleeritud alustele ka siis, kui laenusaaajal on võlgnevusi krediidiandja või mõne teise laenuandja ees. Täiendavaid reegleid ega tingimusi kokku lepitud ei ole.</p> <p>Seletuskirjas välja toodud põhjendus, et õppelaenul puuduvad nüüd tagatised, mistõttu on eelnevalt vajalik veenduda laenusaaaja laenukoormuses, ei ole eeltoodut arvestades asjakohane põhjendus (tavapärane tagamata tarbijakrediitide intressimäär kõigub 10% ümber ja see sisaldab endas ka krediitvõimelisuse hindamisega kaasnevaid kulusid). Kuigi seletuskirjas on öeldud, et</p>	<p>suudab oma kohustusi täita ning juhul, kui laenu taotlejal on aktiivne maksehäire, mida ta ei suuda tasuda, siis ei ole põhjust ka riigi tagatud õppelaenu talle seni väljastada. Kui maksehäireregistrist nähtud, et isik on selle tasunud, tekib tal kohe õigus ka laenu taotleda. Seega lubatud on omada laenukohustusi, kuid isik peab seda suutma neid täita.</p>
--	--	---

	<p>võlgnevuste arvestamine on panga võimalus, mitte kohustus, võivad sellised selgitused tekitada eksiarvamust ning jätta võimalusi kohtuvaidlusteks. Eeltoodu tõttu leiame, et kirjeldatud seaduse sätet ei ole vaja muuta. Alternatiivina tuleks kehtestada ammendavad õppurite krediitdivõimelisuse hindamise normid.</p>	
	<p>5. ÕÕS § 18 lg. 3 muutmine 11) paragrahvi 18 lõikes 3 asendatakse sõna „20-aastase“ sõnaga „25-aastase“; Pangaliidu seisukoht: Praktika näitab, et järjest enam taotlevad õppelaenu üle 30-aastased õppurid, mis on elukestva õppe raames igati loogiline. Juhime tähelepanu, et laenu tagasimakse maksimaalse perioodi tõstmisel 25 aasta peale suureneb nende klientide arv, kelle tagasimaksed jäävad pensioniikka. Pensionieas võivad kliendi sissetulekud väheneda, mistõttu võib olla mõjutatud laenu korrektne teenindamine ja sealt omakorda võib suurenedagi riigi tagatise realiseerumine. Lisaks tekitab muudatus krediitdiasutuste IT süsteemidele ja protsessidele lisakoormust, kui tuleb arendada tehniline valmisolek, võimaldamaks erinevatel aegadel kehtinud maksimaalse tagasimakseperioodi tingimusega lepinguid sõlmida.</p>	<p>Ei arvesta. Arvestades laenusumma tõusu ja tagasimakse perioodi pikenemist, siis on vajalik siiski ka pikem tagasimakse periood.</p>
	<p>6. ÕÕSe rakendussätted 20) seadust täiendatakse §-ga 45 järgmises sõnastuses: „§ 45. Enne 2026/27. õppeaastat sõlmitud õppelaenulepingud, õppelaenu tagasimaksmine, õppelaenu tagamine ja riigitagatis (1) Laenusaja, kellel on kehtiv õppelaenuleping, mis on sõlmitud enne 2026/2027. õppeaasta algust, ja kes ei ole asunud §18 lõike 1 või 2 alusel laenusummat tagasi maksuma,</p>	<p>Ülemineku säte on vormistatud selliselt, et isikud, kes võtavad uue laenu alates 2026. aastast saavad selle uutel tingimustel. Kuid need kes on varasemalt laenu saanud, peavad selle tagasi maksuma varem kehtinud tingimustel.</p>

	<p>võib krediitiasutuselt taotleda õppelaenulepingu muutmist või lepingu lõpetamist poolte kokkuleppel vastavalt seaduses toodud tingimustele laenu osas, mis võetakse pärast 2026. aasta 1. septembrit.</p> <p>(2) Laenusaaja, kellel on kehtiv õppelaenuleping, mis on sõlmitud enne 2026/2027. õppeaasta algust ja mida ta on asunud vastavalt §18 lõikele 1 või 2 tagasi maksma, on kohustatud tasuma õppelaenuvõlgnevuse lepingus kokkulepitud tingimustel ja enne 2026. aasta 1. septembrit kehtinud tingimustel.</p> <p>(3) Enne 2026. aasta 1. septembrit sõlmitud käendus ja pandilepingud kehtivad kuni lepingus sätestatud ulatuses õppelaenuvõlgnevuse tasumiseni. Õppelaenu osade ja intresside kohta, mis on väljastatud või tekkinud peale 2026. aastat 1. septembrit, ei ole õigust nõuda õppelaenuvõlgnevust välja käendus või pandilepingu alusel.“.</p> <p>Pangaliidu seisukoht:</p> <p>Muudatuste rakendumine lisab keerukust lisaks krediitiasutusele ka kliendi vaatest, eriti nendel juhtudel, kus klient on võtnud laenu mitmel korral erinevate tingimustega perioodidel (enne 2022/2023 õa., alates 2022/2023 õa) ja soovib võtta laenu ka tulevikus (alates 2026/2027 õa).</p> <p>Lepingute haldamise lihtsustamise ja keerukate tehniliste arenduste vähendamise eesmärgil on ettepanek rakendada uusi tingimusi kõikidele õppelaenu klientidele. See võimaldaks krediitiasutustel viia kõik lepingud üle samadele tingimustele, olenemata nende sõlmimise ajast ja tagasimakse staatusest. Kokkuvõttes on see ka korduvale laenuvõtjale sõbralikum lahendus. Arvestades õppelaenu võtja profiili ja võlgnevuste väga madalat osakaalu, on selline lahendus kokkuvõttes kõige madalamate halduskuludega nii pankadele kui ka riigile.</p>	
--	---	--

	<p>Palume kommentaare ja selgitusi, kas mõistame korrektselt rakendussätete sisu järgmiste näidete korral:</p> <p>a) Klient, kes maksab laenu tagasi, avaldab septembris 2026.a soovi oma lepingu refinantseerimiseks ühest pangast teise. Kas uus pank peab kliendiga lepingu sõlmima enne 01.09.2026 kehtinud tingimustega (intress, käendus, kinnisvara tagatis, lühem tagastamise periood)? Kui see on nii mõeldud, siis tähendab see eraldi tehnilist arendust ja kompleksust kogu õppelaenu halduses. Samuti kahandaks see õppelaenu turule tulla soovivate krediitiasutuste huvi, kui peab arendama topelt süsteeme, so võimekust vanadel ja uutel tingimustel lepingute sõlmimiseks ja haldamiseks.</p>	
	<p>b) Klient on sõlminud lepingu ja võtnud laenu enne 2026/2027.õa, ta lõpetab 2026.a. kevadel kooli, talle väljastatakse lepingu tingimustele vastav graafik ning klient asub graafikujärgseid (intressi) makseid tasuma. 2026.a sept-s otsustab klient uuesti õppima asuda ning § 18 lg 1 alusel tühistab graafiku. Kui klient soovib nüüd enne 2026/2027.õa sõlmitud lepingu tingimusi muuta, siis kas antud kliendi puhul kohaldub seaduse § 45 lõige 1 või lõige 2?</p>	
	<p>c) Enne 01.08.2023.a jõustunud seaduse muudatusi kehtis ÕÕS § 18 lg 1 teine lause selliselt, et õpingute jätkamisel võis õppurile väljastada laenu olemasoleva õppelaenulepingu alusel:</p> <p>§ 18. Õppelaenu tagasimaksmine</p> <p>(7) Laenusaja alustab laenusumma tagasimaksmist hiljemalt 12 kuud pärast õppe lõpetamist seoses õppekava täitmisega täies mahus või muul põhjusel, kui ta selle aja jooksul ei ole asunud jätkama õpinguid käesoleva seaduse § 15 lõigetes 1 või 2 nimetatud õppeasutuses ja õppevormis. Õpingute jätkamise korral on laenusajal õigus saada õppelaenu</p>	

	<p>olemasoleva õppelaenulepingu alusel ning käesoleva seaduse § 15 lõikes 3 sätestatud ulatuses.</p> <p>Seetõttu on pangad varasemalt sõlminud õppelaenulepinguid selliselt, et erinevate õppeaastate summad väljastatakse ühe õppelaenulepingu alt. See piirang võeti küll 2023 muudatustega välja kuna ei olnud muudatuste valguses otstarbekas, kuid jätkuvalt sõlmitakse selliseid lepinguid või on krediitdiasutuse portfellis lepinguid, mis võimaldavad erinevate õppeaastate summasid väljastada sama lepinguga. Osad kliendid võivad olla valinud ka näiteks automaatse laenusumma pealekandmise igal õppeaastal. Kui väljapakutud rakendussätted peaksid sellisel kujul jõustuma, siis palume vastata küsimusele, kuidas riigitagatis sellisele õppelaenulepingule rakendub ning millised tingimused peaksid kehtima alates 01.09.2026 väljastatud summadele? Pangal ei ole võimalik ühepoolset laenulepingu tingimusi tarbijaga muuta ega keelduda uue aasta õppelaenusumma väljamaksmisest.</p> <p>Samuti juhime tähelepanu, et käenduslepingutes ei ole ette nähtud osavastutust, mistõttu kehtivad sõlmitud käenduslepingud kõigi õppelaenulepingust tulenevate nõuete täieliku tasumiseni.</p>	
	<p>7. Seaduse jõustumine</p> <p>Pangaliidu seisukoht:</p> <p>Seaduse muudatus jõustub 2026. aasta 1. septembril. Ettepanek on lisada seletuskirja täpsustusi uute tingimuste kehtima hakkamise kohta, vältimaks segadust, millised tingimused kehtivad kliendile, kes on 2026/27.a õppeaasta raames esitanud laenu taotluse ja sõlminud õppelaenulepingu perioodil 01.08.-31.08.2026, samas kui seaduse muudatused jõustuvad 1.septembrist 2026. Senine praktika võimaldab õppuritel uue õppeaasta lepinguid sõlmida juba augustis, kuid</p>	<p>Mittearvestatud. Seaduse järgi on sätestatud laenu väljastamise kuupäev.</p>

	<p>lepingute järgi väljastatakse õppelaen alates 15.09 ehk uute tingimustega seaduse kehtivuse ajal. Eelduslikult ei tohiks laenulepingu sõlmimine enne seaduse jõustumist võtta võimalust sõlmida need lepingud alates 01.09.2026 jõustuvatel tingimustel.</p>	
	<p>8. Täiendavad tähelepanekud seletuskirja osas</p> <p>Kursiivis on märgitud küsimust tekitavad kohad:</p> <p>Seletuskirja lk. 12, p. 3 kommentaar: /.../Praktikast tulenevalt, üliõpilaste vajadustest lähtuvalt ning esitatud ettepanekuid arvestades täpsustatakse seaduse sõnastust ning sõnastatakse lõige selliselt, et laenu on võimalik taotleda õppeaastas korduvalt, sh erinevatest pankadest, kuid arvestama peab sellega, et kokku on võimalik aastas õppelaenu võtta üksnes maksimaalmäära ulatuses.</p> <p>Seletuskirja lk. 17, p. 19 kommentaar: /.../ Eelnõu kohaselt on õppelaenu võimalik võtta aga ühel õppeaastal ka mitmest pangast kehtestatud maksimaalmäära ulatuses, mistõttu ongi oluline, et jooksvalt oleks info isiku laenukohustuste kohta kättesaadav kõikidele õppelaenu väljastavatele pankadele.</p> <p>Pangaliidu seisukoht:</p> <p>Palume muuta seletuskirja ja võtta välja viited võimaluse kohta võtta õppelaenu ühel õppeaastal mitmest pangast. Eelnõus puudub vastavasisuline muudatus, samuti ei ole see täna teostatav.</p> <p>Juhime tähelepanu, et mitmest pangast õppelaenu võtmise võimaldamise eelduseks on vastav riiklik infrastruktuur. Kuni ei ole muudetud andmete pärimise süsteeme Creditinfos, ei ole võimalik õppelaenusid erinevast pangast võtta. Seetõttu kehtibki õppelaenu andmise korraldamise lepingutes riigiga kokkuleppe, et laenuaotlejal on õigus õppelaenu võtta ainult ühest õppelaenu väljastavast pangast. 2022 eelnõu raames tõi Swedbank korduvalt selle</p>	<p>Seletuskirja täiendatud.</p>

	<p>probleemkoha välja ning palus riigi poolseid samme uue andmevahetuse tellimiseks Creditinfolt, kuivõrd pangaga sõlmitud leping tugineb Haridus- ja Teadusministeeriumi (kui vastutava töötleja) ja AS Creditinfo Eesti (kui volitatud töötleja) vahel sõlmitud teenuse osutamise lepingule. Meile teadaolevalt ei ole riik algatanud sellise liidese loomist, mille abil pangad saaksid operatiivselt infot õpplaenu lepingutest piisava detailsusega, võimaldamaks täita kavandatavaid nõudeid.</p> <p>Samas, kui muudatused jõustuvad ja rakenduvad ettepanud tingimustel ning pankadele jääb erinevate tingimustega lepingute sõlmimise ja haldamise koormus, on sellise paindlikkuse võimaldamine meie hinnangul ka ebamõistlik.</p>	
Eesti Üliõpilaskondade Liit	<p>1. Õppelaenu maksimaalmäära tõstmine ja tagasimakseperioodi pikendamine</p> <p>Eelnõus kavandatud õppelaenu maksimaalmäära tõstmist ja tagasimaksetingimuste paindlikumaks muutmist hindame positiivselt. EÜL toetab meetmeid, mis võimaldavad tudengitel vähendada õpingute kõrvalt töötamise koormust ja keskenduda rohkem õpingutele. Samas rõhutame, et:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õppelaen ei tohi muutuda esmaste sotsiaalsete tagatiste asendajaks. <p>Riik peab tagama vajaduspõhised toetused, mis võimaldavad ka madalama sotsiaalmajandusliku taustaga tudengitel õppida ilma võlakoormuseta.</p>	Võtame teadmiseks.
	2. Vajaduspõhise õppetoetuse määrade ebapiisavus	Võtame teadmiseks.

	<p>Eelnõu seletuskiri viitab, et riigieelarvelistel kaalutlustel ei ole plaanis vajaduspõhise õppetoetuse määrasid tõsta, viidates hiljutisele kahekordistamisele. EÜL leiab, et:</p> <p>Kuigi toetuse määra tõstmine 2023. aastal oli oluline samm, ei kata hetke tasemed siiski reaalselt tudengi elamiskulusid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vajaduspõhine toetus peab katma vähemalt esmased elamiskulud (sh elukoha, toidu, transpordi), et vältida õpingute katkestamist majanduslikel põhjustel. • Soovitame hinnata võimalust seada toetused kattuvusse Statistikaameti elatusmiinimumi või tarbijahinnaindeksiga, et tagada toetuste ostujõu püsimine. • Juhime ka tähelepanu, et vanematele kehtib kõrgharidust omandava lapse ülalpidamiskohustus kuni 21-eluaastani, kuid vajaduspõhise õppetoetuse taotlemisel kuulub tudeng vanemate leibkonda kuni 25-eluaastani. Antud seaduslik ebakõla jätab üksi tudengid, kelle vanemad neid ei toeta ning soosib fiktiivabielude sõlmimist. 	
	<p>3. Õppelaenu ligipääsetavus ja õiglase tingimustepagas</p> <p>Eelnõu sisaldab mitmeid positiivseid muudatusi õppelaenu kättesaadavuse osas (nt käendajate kaotamine, intressimäära langetamine). EÜL toetab neid samme, kuid märgib:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õppelaenu vajalikuks alternatiiviks peab jääma tagastamatu 	Võtame teadmiseks.

	<p>vajaduspõhine toetus. Õppelaen ei tohi asendada sotsiaalseid garantiisid ega olla tudengi ainus rahaline võimalus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soovitame kaaluda õppelaenu tingimuste erilist kohandamist erivajadustega õppuritele ja alaealiste laste vanematele, nt madalama intressi või kustutamise mehhanismide näol. 	
	<p>4. Tugisüsteemide ja kommunikatsiooni tugevdamine</p> <p>Reformitud õppelaenusüsteem vajab tugevat infotuge ja nõustamist üliõpilastele:</p> <p>Kõrgkoolide ja HTMi ülesanne on tagada arusaadav ning õigeaegne info õppelaenu, toetuste ja nende omavaheliste seoste kohta, sh ka gümnaasiumiastmes.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soovitame luua või tugevdada tasuta nõustamisteenust, kus tudeng saab neutraalset infot laenude ja toetuste kasutamisega seotud mõjude kohta. 	Võtame teadmiseks.
	<p>5. Statistiline järelendus õppelaenu profiili kohta</p> <p>Eelnõus viidatakse, et õppelaenu võtavad sagedamini madalama sissetulekuga tudengid. Samuti seostatakse õppelaenu võtmist väiksema katkestusprotsendiga. EÜL nõustub, et see näitab õppelaenu potentsiaalset positiivset mõju, kuid need näitajad ei õigusta vajaduspõhise toetuse asendamist õppelaenuga.</p>	Võetud teadmiseks.
	KOKKUVÕTE JA ETTEPANEKUD	

	<p>EÜL toetab eelnõu üldisi eesmäärke, kuid rõhutab, et õppelaenusüsteemi reform peab käima koos vajaduspõhise toetussüsteemi tugevdamisega, mitte selle arvelt. Teeme järgmised ettepanekud:</p> <p>6. Tõsta vajaduspõhise õppetoetuse taset, sidudes selle elatusmiinimumi või tarbijahinnaindeksiga.</p> <p>2. Tugevdada õppelaenu selgitavat infot ja nõustamissüsteemi.</p> <p>3. Kaasata EÜL-i ja teiste tudengiorganisatsioonide esindajaid määruse koostamise protsessi (§ 5 lg 8¹ rakendamiseks).</p> <p>7. Jälgida, et õppelaenu reform ei too kaasa survet tasuta eestikeelsete õppekavade rahastamisele ega vähenda nende kättesaadavust.</p>	
Eesti Õpilasesinduste Liit	<p>Seaduse eelnõus tehtud suuremad muudatused ehk õppelaenu tagasimaksmise perioodi pikendamine, laenukäenduse või pandiga koormatud kinnisvara omamise kohustuse kaotamine ning intressimäära langetamine aitavad kõik kaasa õppelaenu tingimuste parandamisele ning seega parandavad ka õpilaste ja üliõpilaste võimalusi toimetulekuks õppeperioodi vältel. Antud muudatused on veel eriti positiivsed, sest aitavad suuresti kaasa just majanduslikult vähekindlustatud õpilaste ja üliõpilaste võimalustele oma haridustee vältel ennast üleval pidada. Selle tulemusena saab suurem hulk õpilastest ja üliõpilastest lubada endale haridustee jätkamist kõrgemas haridusasutuses, näiteks kutsehariduskoolis või ülikoolis, ning tõuseb ka rahva üldine haridustase. Eesti Õpilasesinduste Liit toetab seaduse eelnõus toodud muudatusi täielikult.</p>	Võtame teadmiseks.
Eesti Tööandjate Keskliit	<p>Toetame õppelaenu summa suurendamist ja teisi eelnõus kirjeldatud muudatusi, kuid sellega peaks kaasnema ka</p>	Võtame teadmiseks.

	<p>üleminek tasulisele kõrgharidusele. Meie hinnangul on Eesti kõrghariduse rahastusmudelit vaja muuta, et rahastus oleks jätkusuutlikum ning luua stiimulid õppurile ratsionaalsema erialavaliku tegemiseks. Suurenema peab kas üliõpilaste üldine omaosalus, mis paneks neile erialavaliku eest suurema vastutuse, või muutuma tasuliseks õpe erialadel või mahus, mille järele tööturul/majandusarenguks vajadust ei ole. Hetkel on valitsusel koalitsioonileppega plaanis hoopis maksumaksja rahastatud kõrgharidusega jätkamine ja samuti sisaldab see haridusvaldkonnas palju teisi tegevusi, mis valitsussektori kulutusi suurendavad. Kuna olulisi kärpeid koalitsioonileppes ei ole, loeme sellest välja, et maksutõusudega jätkamisest ei ole pääsu.</p>	
	<p>Kui valitsus kõrghariduse rahastusmudelit lähiajal muuta ei soovi, tuleb vähemalt kõrgkoolide halduslepingutes luua oluliselt suurem kooskõla OSKA andmetega tööturu vajadustest ja samuti kärpida erialade mahtu, mida ülikoolid dubleerivad, kui see ei tulene vastutusvaldkondade vajadusest või seda vajadust ei ole võimalik lahendada koostöös.</p>	
Tallinna Ülikool	<p>Tallinna Ülikool kooskõlastab eelnõu ülikooli üliõpilaskonna ettepanekuga. Üliõpilaskond peab oluliseks rõhutada, et õppelaen ei tohi asendada sotsiaalseid garantiisid ega kujuneda tudengi ainsaks rahaliseks toeks. Kõrghariduse kättesaadavuse ja sotsiaalse võrdsuse tagamiseks on oluline suurendada riiklikke vajaduspõhiseid toetuseid. See võimaldaks tudengitel sõltumata sotsiaalmajanduslikust taustast keskenduda täisväärtuslikult õpingutele ilma liigse võlakoormuseta.</p>	Võtame teadmiseks.
Justiits- ja Digiministeerium	<p>1. Halduskoormus – alates 25.05.2025 jõustus hea õigusloome ja normitehnika eeskirja (HÕNTE) muudatus, millega kehtestati halduskoormuse tasakaalustamise reegel – iga halduskoormust</p>	Arvestame, täiendame seletuskirja. Halduskoormus väheneb krediitdiasutustele ja riigile, eelkõige seoses käendajate ja tagatise nõude kaotamisega uutelt laenulepingutelt.

	<p>suurendava nõudega tuleb kavandada ka halduskoormust vähendav muudatus (HÕNTE § 1 lg 41). Reegli rakendamise juhis on kättesaadav Justiits- ja Digiministeeriumi veebilehel.</p> <p>Sellest muudatusest tulenevalt palume eelnõu seletuskirja sisukokkuvõttes välja tuua, kas halduskoormus suureneb, väheneb või ei muutu ning kui suureneb, siis mille võrra halduskoormust vähendatakse.</p>	
	<p>2. Eelnõu 1 p 19 (ÕÕS § 24 lg 2 teine lause) – kõnealuse sättega muudetakse ÕÕS § 24 lõike 2 teist lauset, mille kohaselt võib valdkonna eest vastutav minister õppelaenu saanud isikute arvestuse pidamiseks sõlmida eraõigusliku juriidilise isikuga halduslepingu halduskootöö seaduses sätestatud korras.</p> <p>Esiteks – seletuskirja kohaselt ei ole riik loonud kesket andmebaasi isikute laenukohustuste kohta. Vastavat teenust on seni pakkunud eraõiguslik juriidiline isik, kes koondab kõikidest pankadest kokkuvõtvalt infot laenuvõtjate maksevõlgnevuste kohta. Eelnõu kohaselt on õppelaenu võimalik võtta aga ühel õppeaastal ka mitmest pangast kehtestatud maksimaalmäära ulatuses, mistõttu ongi oluline, et jooksvalt oleks info isiku laenukohustuste kohta kättesaadav kõikidele õppelaenu väljastavatele pankadele. Eelnõuga luuakse riigile võimalus sõlmida eraõigusliku juriidilise isikuga leping, et vastavat teenust kasutada. Palume seletuskirjas välja tuua, kuidas suhestub loodav andmekogu 2028. aastal loodava krediiditeabe registriga. Justiits- ja Digiministeeriumi hinnangul ei ole otstarbekas pidada kahte eraldi andmekogu, milles kajastuvad isikute laenukohustused. Palume selgitada seletuskirjas, kas tegemist</p>	<p>Seletuskirja on täiendatud. Ühel õppeaastal on õppelaenu korraga võimalik võtta ühest pangast. Eelnõuga lisatakse § 24 lõige 3, mis sätestab võimaluse anda õppelaenu saanud isikute arvestamise pidamine eraõiguslikule juriidilisele isikule, kelle kaudu on võimalik saada õppelaenu väljastavatel krediidasutustel keskselt infot väljastatud laenude ja nende seisude kohta. Loomisel olev positiivne krediidiregister on rakenduma planeeritud 2028. aastal, oluliselt hiljem, kui on planeeritud jõustuma käesolevas seaduse eelnõus toodud muudatused. Kuna positiivne krediidiregister ei täida kõiki vajadusi, mida tänane eraõiguslik juriidiline isik võimaldab, sh suhtlus vajalike andmekogude ja pankadega, siis ei paku loomisel olev süsteem terviklikku lahendust, ent võib pakkuda õppelaenu pakkuvatele pankadele täiendavaid võimalusi laenukõlblikkuse hindamisel.</p>

	<p>on ajutise lahendusega, kuni luuakse krediidiregister, ning kui ei, siis mis kaalutlustel.</p> <p>Juhul, kui Haridus- ja Teadusministeerium (HTM) kasutab mõne muu eraõigusliku juriidilise isiku teenust, siis selleks, et see juriidiline isik võiks riigi nimel isikuandmeid töödelda, tuleb seaduse tasandil sätestada vastav volitus. Näiteks täiendades ÕÕS § 24 uue lõikega järgmises sõnastuses: „Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ülesande üleandmisel on eraõiguslikul juriidilisel isikul õigus töödelda isiku üldandmeid ja [...]“.</p>	
	<p>Teiseks – ÕÕS § 24 lg 2 kohaselt peab õppelaenu saamiseks õigustatud isikute arvestust HTM. Ministeerium on vastava ülesande täitmiseks loonud Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS), mille põhimääruse kohaselt on kõik koolid kohustatud esitama kõikide immatrikuleeritud või õppesse vastu võetud isikute andmed õpilaste, üliõpilaste ning arst-residentide alamregistrisse.</p> <p>Lõikes 2 tehtava muudatusega seoses tekivad meil järgmised küsimused, millele palume seletuskirjas vastused esitada ja vajadusel ka eelnõu täiendada:</p> <p>1) Kas koolidel ei ole enam kohustust andmeid esitada või see tuleneb mõnest teisest õigusaktist? Andmete esitamise kohustus peab tulema seadusest, aga samas nähakse eelnõuga ette muudatus, mille jõustumisel kaob kohustus neid andmeid esitada.</p> <p>2) Seletuskirjas on märgitud, et „Seni on laene väljastavad pangad esitanud üks kord õppeaasta lõpus koondinfona laenu saanud õppurite nimekirja, mis kantakse EHIS-sse. Keskset andmebaasi isikute laenukohustuste kohta riik loonud ei ole. Vastavat teenust on seni pakkunud eraõiguslik juriidiline isik, kes koondab kõikidest pankadest kokkuvõtvalt infot</p>	<p>Seletuskirja täiendatud ja eelnõus vastav kohustus koolidelt ära võetud, kuna süsteem võrreldes seaduse kehtestamise ajaga on muutunud.</p> <p>Kõik koolid peavad jooksvalt kandma oma õppurid EHISesse, seega pole vajalik § 24 lg 2 teine lause. EHIS registri andmete eest vastutab HTM. Krediidiinfo on aga vajalik, et oleks võimalik saada infot laenu võtnud isikute kohta jooksvalt ning keskselt, et laenu väljastaval pangal oleks võimalik kontrollida, kas varasemalt antud aastal on juba õppelaen väljastatud või ei.</p>

	<p>laenuvõtjate maksevõlgnevuste kohta.“ Millisest õigustaktist tuleneb pankadele kohustus edastada infot selle kohta, kes on õppelaenu võtnud ja kes on see eraõiguslik juriidiline isik, kellele nad selle info edastavad? Millise normi alusel on seda infot seni edastatud? Kas HTM on kaalunud alternatiivi, et pangad esitavad infot tihemini kui kord aastas?</p> <p>3) ÕÕS § 24 lg 2 esimese lause kohaselt peab HTM arvestust õppelaenu saamiseks õigustatud ja õppelaenu saanud isikute üle. Kas on vaja koguda infot ka selle kohta, kui palju keegi on õppelaenu saanud?</p> <p>4) Kes teostab sõlmitava halduslepingu üle haldusjärelevalvet ja mis saab olukorras, kus haldusleping mingil põhjusel ootamatult lõpetatakse, kes sellisel juhul jätkab halduslepingus kokkulepitud tegevust?</p> <p>Eelnõust ei ole võimalik üheselt mõista, millise haldusülesande HTM lepinguga üle annab. Kui laenu saanute üle arvestuse pidamine on vajalik riigile oma kohustuste planeerimiseks, siis kuidas oleks lepingu sõlmimise järel tagatud riigile vajaliku teabe saamine. Seletuskirjas väljendatu pinnalt võib järeldada, et arvestuse pidamine on vajalik eelkõige pankadele uute laenuotsuste tegemiseks.</p>	
--	---	--

Justiits- ja Digiministeeriumi normitehniliste märkustega on eelnõus ja seletuskirjas arvestatud.

Ilma märkusteta esitasid oma seisukoha Haridus- ja Noorteamet, Tallinna Tehnikaülikool, Tartu Ülikool, Eesti Maaülikool ja Eesti Lennuakadeemia.